

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1952/2019
03.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Пушица адвокат из ..., против туженог ББ, чији је пуномоћник Немања Тодоровић адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3295/18 од 05.02.2019. године, у седници већа одржаној 03.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3295/18 од 05.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу – Судска јединица Бајина Башта П1 376/18 од 25.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено решење о отказу уговора о раду бр. .. од 01.09.2015. године и обавезан тужени да тужиоца врати на послове који одговарају његовој стручној спреми и радним способностима. Ставом другим изреке је одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на послове и радне задатке генералног директора, а ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 265.500,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 3295/18 од 05.02.2019. године, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у ставу првом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено преко пуномоћника, изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијене пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

Доношењем побијене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности а другостепени суд је, супротно наводима ревизије, ценио све жалбене наводе од значаја.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је одлуком Надзорног одбора туженог број .. од 10.11.2014. године тужилац постављен на функцију генералног директора туженог. Уговором о раду од 20.11.2014. године тужилац је као дипл.инг. ... VII стручне спреме засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 10.11.2014. године, распоређен на радно место генерални директор. Одлуком Надзорног одбора туженог од 31.07.2015. године, на захтев Извршног одбора синдиката туженог, тужилац је разрешен са места генералног директора. Решењем директора туженог бр. .. од 01.09.2015. године тужиоцу, распоређеном на послове генералног директора, престао је радни однос 05.09.2015. године. У решењу је наведено да код туженог не постоји могућност да се запосленом обезбеди други посао у истом или нижем степену стручне спреме, те да нема право на отпремнину с обзиром да код туженог није радио годину дана.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, које се не може побијати ревизијом, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев и поништили као незаконито оспорено решење о отказу уговора о раду.

Одредбом члана 48. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 са изменама) је уређен положај директора у два статуса: директор може да заснује радни однос на одређено време или на неодређено време, закључењем уговора о раду из члана 33. истог закона. Према ставу 3. истог члана, радни однос на одређено време може да траје до истека рока на који је изабран директор, односно до његовог разрешења, а према ставу 4. директор може да обавља пословодну функцију и без радног односа и у тој ситуацији правни однос између директора и послодавца се уређује уговором.

Ако је директор засновао радни однос на неодређено време, трајање радног односа није условљено трајањем мандата. Наиме, такво лице коме је пословодна функција престала истеком мандата или разрешењем пре његовог истека, остаје у радном односу код истог послодавца уколико прихвати да обавља друге послове у поступку измене уговора о раду, у складу са одредбама члана 171. и 172. Закона о раду. Следом реченог, разрешени директор остаје у радном односу и после разрешења, под условом да му послодавац понуди други одговарајући посао код истог послодавца у истом или другом месту рада, односно одговарајући посао код другог послодавца у складу са одредбом члана 174. овог закона, а ако нема могућности за то, он добија положај нераспоређеног запосленог за чијим радом је престала потреба.

У конкретној ситуацији, тужилац је са туженим имао закључен уговор о раду на неодређено време за послове генералног директора почев од 10.11.2014. године. Како тужиоцу тако заснован радни однос није престао ни из једног од законом предвиђених основа и начина из члана 175. до 189. Закона о раду, тужилац је после разрешења дужности директора добио статус нераспоређеног запосленог, који је требало да се разреши у складу са одредбама члана 171. до 174. Закона о раду. Уместо тога, тужени је донео оспорено решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа, са образложењем да је на основу одлуке Надзорног одбора туженог од 31.07.2015. године тужилац разрешен дужности генералног директора, па како не постоји могућност код туженог да му се

обезбеди други посао у истом или нижем степену стручне спреме, донео је решење на основу члана 179. став 5. тачка 1. у вези са чланом 182. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно закључили да је незаконито такво отказно решење јер није било места примени одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, као основа за доношење решења о престанку радног односа и отказа уговора о раду, а наводи ревизије којима се оспорава овакво правно закључивање нису основани. Ово с тога што тужени није спровео процедуру прописану Законом о раду код утврђивања вишка запослених. Тужени за своју тврдњу да је оспорено решење о отказу уговора о раду донето након спровођења поступка проглашења за технолошки вишак и покушаја да за тужиоца обезбеди радни однос и код другог послодавца након смене са функције директора туженог, није пружио доказе, па је неосновано указивање у ревизији да су нижестепени судови пропустили да утврде да је наведено решење у потпуности законито.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе у ревизији туженог, па је утврдио да су без утицаја на правилност донете одлуке другостепеног суда.

На основу одредбе члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић